

בש"פ 5609/18 - סארי אבו עאיש, סלימאן אבו עאיש נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 5609/18

לפני:

כבוד השופט י' אלרון

העוררים:

1. סארי אבו עאיש
2. סלימאן אבו עאיש

נגד

המשיבה:

מדינת ישראל

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע
ב-מת 11165-06-18 מיום 11.7.2018, שניתן על ידי
כב' השופט נ' אבו טהה

תאריך הישיבה:

י"ח באב התשע"ח (30.07.18)

בשם העוררים:

עו"ד שפיק אבו האני

בשם המשיבה:

עו"ד איתמר גלבפיש

החלטה

1. לפני ערר לפי סעיף 53 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996, על החלטת בית המשפט המחוזי בבאר שבע במ"ת 11165-06-18 (השופט נ' אבו טהה) מיום 11.7.2018, לעצור את העוררים עד תום ההליכים המשפטיים נגדם.

2. כתב האישום שהוגש נגד העוררים ואחיו של העורר 1, שהינו קטין (להלן: הקטין); השלושה יחד ייקראו (להלן: המעורבים), מייחס להם עבירת שוד בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 402(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); הובלת ונשיאת נשק, לפי סעיף 144(ב) לחוק העונשין; שינוי זהות של רכב, לפי סעיף 413ט לחוק

עמוד 1

העונשין; ושיבוש מהלכי משפט, לפי סעיף 244 לחוק העונשין (שתי עברות לעורר 1 ועבירה אחת לעורר 2).

3. על פי העובדות המתוארות בכתב האישום, במועד שאינו ידוע למשיבה, מספר ימים לפני יום 27.5.2018, גמלה בליבו של העורר 1 החלטה לחטוף נשק מחייל צה"ל, על מנת למכור אותו תמורת סכום של כ-20,000 ש"ח. משכך פנה לאחינו, העורר 2, והציע לו להצטרף אליו ולשדוד רובה מחייל צה"ל, על מנת למוכרו, ולאחר מכירת הנשק, ימסור העורר 1 לעורר 2 סכום של 1,000 ש"ח תמורת חלקו במעשה.

העורר 1 לקח את רכבו של אחיו, והצטייד באקדח חרוזים הנחזה להיות אקדח אמיתי, שלוש מטפחות ראש לכיסוי הפנים וכפפות, ונסע עם העורר 2 למוסך בדאהריה, שם נטלו השניים לוחיות רישוי של רכב ישראלי. לאחר מכן התקשר העורר 1 לקטין ואמר לו להגיע לצומת שוקת, שם חבר אליהם.

המעורבים נסעו ליער להב, שם החליף העורר 1 את לוחיות הרישוי של הרכב, והמעורבים הצטיידו במטפחות ובכפפות. העורר 1 הציע לקטין לקחת חלק בשוד הנשק, בתמורה ל-1,000 ש"ח. לאחר מכן, נסעו המעורבים ברכב באזור בית קמה, כאשר העורר 1 נהג ברכב והעורר 2 והקטין ישבו במושב האחורי, ותרמו אחר הזדמנות לבצע את תוכניתם.

בסמוך לסניף "מקדונלדס" הבחינו המעורבים בחייל בשירות סדיר שהלך בשולי הכביש לכיוון קיבוץ בית קמה, שנשא על גופו רובה סער מסוג M-4 שעליו הותקנה כוונת, וכן מחסנית עם כדורים. המעורבים התקרבו בנסיעה לחייל, עצרו בסמוך אליו, יצאו מהרכב כשהם רעולי פנים ועטויי כפפות והחלו להיאבק בו.

לאחר מאבק פיזי, במהלכו איים העורר 1 על החייל באקדח והיכה אותו בראשו באמצעותו, הפילו המעורבים את החייל ארצה, לקחו את נשקו ונמלטו בחזרה אל רכבם. החייל קם, רץ לעבר הרכב ואחז בדלתו השמאלית האחורית, אך המעורבים החלו בנסיעה ונמלטו מהמקום כשהם נוסעים במהירות על כביש עפר ליד קיבוץ בית קמה.

סמוך לאחר מכן, התהפך רכבם של המעורבים, והם ברחו ממנו עם הנשק. העורר 1 הסתיר את הנשק, האקדח וחלק מן הציוד, השמיד את כרטיס הזיכרון של הטלפון שלו, ואף הורה לקטין להיפטר ממכשירו הסלולרי.

4. יחד עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה לעצור את העוררים עד תום ההליכים בעניינם.

בבקשה נטען כי בידי המשיבה ראיות לכאורה להוכחת אשמתם של העוררים, בכלל זה הודאותיהם בביצוע המעשים ובתכנונם, כולל שחזורים והסגרת הנשק על ידי העורר 1; הודעתו של החייל ועדי ראיה נוספים לאירוע; תיעוד רפואי של החייל; תיעוד חלקי ממצלמות אבטחה במקום ועוד.

על פי הנתען בבקשה, נגד העוררים קמה עילת מעצר מכוח סעיף 21(א)(1)(ב) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), שכן העוררים "פעלו בתכנון מראש, בתיאום ובתעוזה"; עילת מעצר מכוח סעיף 21(א)(1)(ג)(4) לחוק המעצרים, שכן לעוררים מיוחסת עבירות נשק; ועילת מעצר

מכוח סעיף 21(א)(1) (א) לחוק המעצרים שכן קיים יסוד סביר לחשש לשיבוש הליכי משפט והתחמקות מן הדין, לנוכח התנהלותם של העוררים בטרם מעצרו, השמדת הטלפונים הניידים ועוד.

5. בדיון שנערך לפני בית משפט קמא ביום 6.6.2018, הסכים בא-כוח העוררים לקיומן של ראיות לכאורה, כמו גם לקיומה של עילת מעצר. לבקשתו, הורה בית המשפט המחוזי על הגשת תסקיר מעצר בעניינם של העוררים, אשר יבחן את האפשרות לשחרר את העוררים לחלופת מעצר.

מהתסקיר שהוגש בעניינו של העורר 1 עולה כי קיים סיכון להתנהגות מפרת חוק מצידו, וכי חלופת המעצר שהוצעה לא תוכל לצמצם סיכון זה, נוכח התרשמותו השלילית של שירות המבחן ממאפייני האישיותיים של העורר 1, ובשים לב למיקומה הגיאוגרפי של החלופה המוצעת. משכך, שירות המבחן לא בא בהמלצה לשחרר את העורר 1 לחלופת מעצר.

אשר לעורר 2, המליץ שירות המבחן לשחררו לחלופת מעצר בבית הוריו, בפיקוחם ובפיקוח קרובי משפחה נוספים שהוצעו כמפקחים, זאת לנוכח התרשמותו החיובית של שירות המבחן ממאפייני אישיותו של העורר 2, גילו הצעיר, וההערכה כי הותרתו במעצר "עלולה להוביל להפגנת מערכת נורמות וערכים שוליים", כלשון התסקיר.

6. בהחלטתו מיום 11.7.2018, הורה בית המשפט המחוזי על מעצרו של העוררים עד לתום ההליכים נגדם.

בית המשפט ציין כי עבירות הנשק המיוחסות לעוררים מקימות חזקת מסוכנות סטטוטורית, וככזו מגבשת שתי עילות מעצר ומצדיקה מעצר עד תום ההליכים. כן צוין, כי רק בנסיבות חריגות ניתן יהיה להשיג את מטרת המעצר בדרך של חלופה, ונסיבות אלה אינן מתקיימות בענייננו לנוכח היותו של האירוע "בעל חומרה ממדרגה גבוהה, המעיד על מסוכנות גבוהה", ולנוכח התכנון שקדם למעשים, כמו גם התיאום והתעוזה שבמעשים אלה.

בית המשפט הדגיש כי הנסיבות המקלות שנטענו ביחס לעוררים – בהן גילם הצעיר, היעדר עבר פלילי והעובדה שהנשק הוחזר בסיוע בני משפחתו של העורר 1 – אינן מפחיתות מרמת המסוכנות הגבוהה הנשקפת מהעוררים, ומקומן במסגרת הטיעונים לעונש, במידה שהעוררים יורשעו בהליך העיקרי.

לבסוף הבהיר בית המשפט כי בניגוד לטענת בא-כוח העוררים, הוא אינו מחויב להמלצת שירות המבחן בעניינו של העורר 2.

7. על החלטה זו הוגש הערר שלפניי.

8. בנימוקי הערר ובטיעוניו בדיון שנערך לפניי, טען בא-כוח העוררים כי שגה בית המשפט המחוזי בכך שלא הורה על שחרור העוררים לחלופת מעצר, לא קיבל את המלצת שירות המבחן בעניין זה באשר לעורר 2, ואף לא נענה לבקשה להורות על הכנת תסקיר מעצר משלים בעניינו של העורר 1. בהקשר זה נטען כי בית המשפט המחוזי לא נתן משקל מספיק לשיתוף הפעולה של העוררים בחקירתם, ולעובדה כי הם אלה שמסרו את הנשק בחזרה לרשויות.

כמו כן טען בא-כוח העוררים כי על אף קיומן של ראיות לכאורה בעניינם, "אין להתעלם מעוצמתן הפחותה והרפה בנסיבות העניין", כלשונם. משכך, נטען כי יש לשחרר את העוררים, ולכל הפחות את העורר 2, לחלופת מעצר, וכן יש להורות על הגשת תסקיר מעצר משלים בעניינו של העורר 1.

9. מנגד, סמך בא-כוח המשיבה ידו על החלטת בית משפט קמא, והדגיש כי לעוררים מיוחס אירוע "המאופיין בדפוסים עבריינים מאוד כבדים", כלשונם, הכולל חטיפה מתוכננת של נשק תמורת רווח כלכלי. כן נטען כי מתסקיר המעצר שהוגש בעניינו של העורר 2 עולה כי הוא אינו מפנים את חומרת המעשים המיוחסים לו, ושמכך בדין לא קיבל בית משפט קמא את המלצתו של שירות המבחן בעניינו.

10. דין הערר להידחות.

11. לעוררים מיוחסות עבירות נשק, המהוות עבירות ביטחון, ועל כן הן מקימות חזקת מסוכנות בהתאם להוראות סעיף 21(א)(1)(ג)(2) לחוק המעצרים, אשר לא ניתן לאיינה באמצעות חלופות מעצר אלא במקרים חריגים בלבד (בש"פ 1498/18 סאלח נ' מדינת ישראל (27.2.2018)).

נסיבות האירוע החמורות המיוחסות לעוררים בכתב האישום, בכלל זה התכנון והביצוע המדוקדק שקדם למעשיהם, החיפוש אחר חייל שיהווה "קורבן" נוח למזימת חטיפת הנשק, השוד האלים במהלכו נשדד הנשק מהחייל תוך הכאתו, הפלתו לקרקע ומאבק עמו, מעידים על רמת מסוכנותם הגבוהה של העוררים, ועל כך כי לא ניתן לאיין מסוכנות זו באמצעות חלופת מעצר.

כמו כן, בנסיבות המתוארות קמה גם עילת מעצר מכוח סעיף 21(א)(1)(א) לחוק המעצרים, שכן קיים יסוד סביר לחשש שאם ישוחררו ממעצר ינסו לשבש הליכי משפט, לנוכח השמדת הטלפונים הניידים וכרטיסי הזיכרון על ידם טרם מעצרים.

12. ולבסוף, אשר לטענת בא-כוח העוררים בדבר אי קבלת המלצת שירות המבחן, הרי שזו אינה מחייבת את בית המשפט ואינה באה להחליף את שיקול דעתו, המתבסס על שקילת מכלול השיקולים הרלוונטיים להחלטה (ראו למשל: בש"פ 1560/18 מדינת ישראל נ' בן ציון (22.2.2018)). הדברים יפים גם לעניין החלטת בית משפט המחוזי שלא לשלוח את העורר 1 לקבלת תסקיר מעצר משלים, נוכח הדברים האמורים בתסקיר המעצר הראשון בעניינו.

13. הערר נדחה אפוא.

ניתנה היום, י"ט באב התשע"ח (31.7.2018).

